

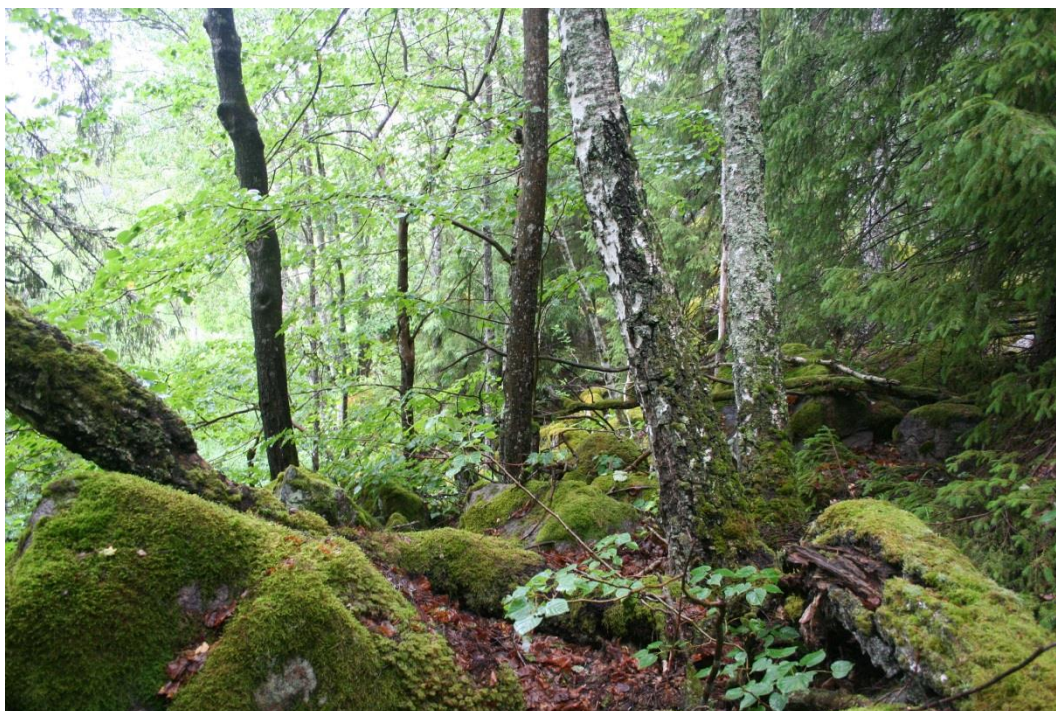

Enheten för naturvård

Björinge SE0110106

Bevarandeplan för Natura 2000-område (enligt 17§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd)

Inledning

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vilka mål som ska uppnås i bevarandet av ett Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som planeras. I bevarandeplanen beskrivs vilka förutsättningar som krävs för att de utpekade arterna och livsmiljöerna ska upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus. Det har betydelse för tillämpningen av regelverket om Natura 2000-områden.

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-18547-2017

Namn	Björinge	Areal	32,7 ha
Natura 2000-kod	SE0110106		
Kommun	Norrtälje		
Bevarandeplan fastställd av Länsstyrelsen	2007-02-05		
Bevarandeplan reviderad av Länsstyrelsen	2017-06-12		
Områdestyp och status	SAC-område enligt art- och habitatdirektivet		
Ägarförhållanden	Naturvårdsverket		

Ingående livsmiljöer enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 1. Livsmiljöer.

Livsmiljökod	Livsmiljöns namn	Areal (ha)	Andel (%)
7140	Öppna mossar och kärr	3,1	9,5
9010	*Taiga	22,8	70

* Prioriterad livsmiljö – bevarandet bedöms ha hög prioritet inom EU.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Denna art finns upptagen i bilaga 2 till EU:s art- och habitatdirektiv och skyddas därmed av Natura 2000-reglerna. I denna bevarandeplan nämns även andra arter än de som är skyddade av Natura 2000-reglerna. Dessa arter har inte samma lagliga skydd såsom eventuella arter i tabell 2.

Tabell 2. Arter.

Artens kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
1386	”Grön sköldmossa	<i>Buxbaumia viridis</i>

” Art av obetydlig förekomst i Natura 2000-området som inte beskrivs i bevarandeplanen och omfattas av tillståndsplikten.

Bevarandesyfte för Björinge

Bevarandesyftet och beskrivningen av livsmiljöer och arter nedan utgör den beskrivning som ska upprättas i enlighet med 17 § förordningen om områdesskydd m.m. (FOM). Tillsammans med bevarandemål och bevarandeåtgärder i denna plan utgör de underlag som visar hur myndigheterna behöver arbeta för att motsvara kraven i 16 § FOM.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18547-2017

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att bidra till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade arterna och livsmiljöerna. I Björinge är taiga, 9010, det prioriterade värdet. Inom 10 km radie finns ett tiotal skyddade områden med äldre skog och våtmarker/sumpskogar.

Björinge ligger mitt i Vällan-Aspdalssjöns skogliga värdetrakt. Denna trakt är en av Stockholms läns mest vildmarkspräglade. Barrskog dominerar i värdekärnorna, men lövsinlaget är bitvis rikligt. Sjöar och myrar bidrar till en variationsrik natur.

För området finns inga särskilt prioriterade åtgärder.

Bevarandemål för Björinge

Att bidra till gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade arten och livsmiljöerna uttrycks i detta område i följande mål.

Öppna mossar och kärr (7140)

- Arealen öppna mossar och kärr ska bibehållas.
- Livsmiljön ska vara opåverkad av dikning eller dämning.
- Grundvattenytan ska variera och vara hög under större delen av året.
- Livsmiljön ska inte påverkas av lokal övergödning.
- Hydrologi och hydrokemi ska inte förändras negativt. Detta inkluderar att torv inte oxideras till följd av antropogena (mänskliga) ingrepp utan endast som en eventuell följd av naturliga klimatförändringar.
- För livsmiljön typiska arter ska ha goda förutsättningar att finnas i livskraftiga bestånd.

***Taiga (9010)**

- Arealen taiga ska bibehållas.
- Skogen ska ha en varierad åldersstruktur och artsammansättning med tämligen allmänt till rikligt inslag av gamla och grova träd samt död ved i olika former och nedbrytningsstadier.
- Det ska finnas ett måttligt till påtagligt inslag av lövträd (speciellt gamla och/eller grova träd), i detta område främst asp, men även ask och ek.
- Kontinuerlig förekomst av tall och gran ska upprätthållas.
- Området ska påverkas av störningar, exempelvis i form av stormfällningar, insektsangrepp, översvämningar och brand.
- För livsmiljön typiska arter ska ha goda förutsättningar att finnas i livskraftiga bestånd.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18547-2017

Beskrivning av området

Björinge Natura 2000-område ingår i Björinge naturreservat. Myren Hägnan som utgör den centrala delen av Naturaområdet har tidigare varit slåttermyr men håller nu på att växa igen. Resterande delar av Naturaområdet består av barr- och blandskog av naturskogstyp där delar av skogen betas idag.

Bland de ovanliga arter som har hittats i området finns bland annat grön sköldmossa. I naturreservatet (ej känt om de förekommit i själva Naturaområdet) har även den enligt rödlistan, sårbara aspsplintbocken och den nära hotade aspbarknagaren hittats i en inventering utförd år 2000.

Vad gäller hydrologi så avvattnades större delen av området 1945 (Bysjön till Vällen). Det vattendrag som löper genom myren måste ha rätats ut någon gång mellan 1900 och 1950.

Beskrivning av arter och livsmiljöer

Öppna mossar och kärr (7140)

Myren Hägnan ligger centralt i området och har tidigare varit en slåttermyr som nu håller på att växa igen. Vissa delar av myren är numera helt igenvuxen av träd och buskar (underlag: flygbildstolkning och historiska kartor).

*Taiga (9010)

Skogen kan ha varit utsatt för mindre plockhuggningar eller naturliga störningar men har aldrig omfattats av större kalavverkningar. Livsmiljön betas och har troligen utnyttjats för skogsbete även tidigare. Större delen av skogen har inte brukats på lång tid och tillgången på döende träd och död ved i form av torrträd och lågor är hög. Skogen domineras av gran, men inslaget av lövträd, framför allt av gammal asp, är markant. Även ek och ask förekommer. Samtlig skog i den södra delen av Björinge är utpekad som lövrik barnnaturskog i nyckelbiotopinventeringen. Här är marken rik på mossbeklädda block av varierande storlek. Luftfuktigheten är hög och jämn, det finns rikligt med död ved och kryptogamfloran är enligt Skogsvårdsstyrelsen värdefull. Den norra delen är utpekad som lövskogslund med stort inslag av senvuxna träd, värdefull kryptogamflora samt en rik hänglavsförekomst. Arter som förekommer här är gran, asp, tall samt en hel del ek.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt

Området har ett starkt skydd i egenskap av naturreservat. Potentiella hot såsom skogsbruksåtgärder annat än i naturvårdsyfte, ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, nydikning eller underhåll av gamla diken och olika typer av exploatering är förbjudna enligt föreskrifterna för reservatet.

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-18547-2017

En komplett lista är inte möjlig att upprätta. Här listas ett urval hot som i det här området bedömts mest relevanta.

Öppna mossar och kärr (7140)

- Igenväxning till följd av övergiven hävd.

***Taiga (9010)**

- Granskog kan konkurrera ut lövskog.

Bevarandeåtgärder med tidsplan**Gällande regler**

Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (MB) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område som har förtecknats enligt 7 kap 27 § MB. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av området. Alla Sveriges Natura 2000-områden utgör dessutom riksintressen (enligt 4 kap MB), vilka ska beaktas vid prövning av ärenden och planläggning.

Området är skyddat som naturreservat enligt 7 kap. MB.

Strandskydd gäller enligt 7 kap 13-18 §§ MB inom delar av Natura 2000-området. Inom strandskyddat område är viss typ av exploatering förbjuden, t.ex. uppförande av ny byggnad. Undantag från förbudet gäller t.ex. byggnader som behövs för de areella näringarna och som måste finnas inom strandskyddat område.

Grön sköldmossa är fridlyst enligt 7 §§ Artskyddsförordningen (2007:845).

Behov av ytterligare reglering

Det finns inget behov av ytterligare reglering.

Tabell 3. Förslag till skötselåtgärder som komplement till vad som gäller i åtagandeplaner och skötselplaner för Björinge. Åtgärder i kursiv är prioriterade.

Livsmiljö/art	Åtgärd	Tidsplan
Öppna mossar och kärr (7140)	Röjning av träd och buskar.	Vid behov.
	Eventuellt igenläggning av diken.	

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-18547-2017**Bevarandetillstånd i dag**

Tabell 4. Bevarandetillstånd hos ingående livsmiljöer och arter.

Livsmiljö/art	Bevarandetillstånd
Öppna mossar och kärr (7140)	Ej gynnsamt. Myren är under igenväxning.
*Taiga (9010)	Gynnsamt.

Inventeringar i området och andra referenser

Andersson, K. Skogsvårdsstyrelsen. Norrtälje.

Artdatabanken. Rödlistade arter i Sverige (<http://artfakta.artdatabanken.se/>).
Besökt 2016.

Axelsson, Rune. Inventering aspbarkgnagare. 2000.

Björklund, S., Douhan, B., Pettersson, T & Stighäll, K. Aspdalssjöområdet.
Inventering av naturskogar. Naturvård i Norrtälje kommun nr 17. 1998.

Lantmäteriverket. Fastighetskartan 1950-talet.

Lantmäteriverket. Häradsekonomiska kartan 1901-1906.

Länsstyrelsen i Stockholms län. Beslut och skötselplan för reservatet Björinge.
1999.

Länsstyrelsen i Stockholms län. Markavvattningsföretag. 2004.

Naturvårdsverkets hemsida. Natura 2000 Art- och naturtypsvisa vägledningar.
Besökt 2006.

Skogsvårdsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 1997.

Skogsvårdsstyrelsen. Sumpskogsinventeringen. 1997.

